

متون انتقادی غرب مدرن / ۳

هشت تاریخدان اروپامحور

جیمز ام. بلاوت

بالمقدمه

دکتر سیدسعیدرضا عاملی

استاد ارتباطات و مطالعات آمریکایی دانشگاه تهران

ترجمه

ارسطو میرانی

به‌یان رفیعی

مؤسسه انتشارات امیرکبیر

تهران، ۱۳۸۹

سرشناسه: بلاوت، جیمز مورس
 Blaut, James M. (James Morris).
 عنوان و نام پدیدآور: هشت تاریخدان اروپامحور / جیمز ام. بلاوت؛ با مقدمه سیدرضا عاملی؛ ترجمه ارسطو
 میرانی، به بیان رفیعی.
 مشخصات نشر: تهران: امیرکبیر، ۱۳۸۹.
 مشخصات ظاهری: ۲۵۱ ص: نمودار.
 فروست: متون انتقادی غرب مدرن؛ ۳.
 شابک: 8-1361-00-978-964-00-1361-8
 وضعیت فهرست‌نویسی: قیفا.
 یادداشت: عنوان اصلی: Eight Eurocentric historians, c2000.
 یادداشت: کتابنامه.
 موضوع: تاریخ‌نویسان -- ایالات متحده.
 موضوع: اروپامداری.
 موضوع: تاریخ‌نویسی.
 موضوع: تاریخ‌نویسان -- اروپا.
 موضوع: مدرن غرب -- فلسفه.
 شناسه افزوده: عاملی، سیدرضا، ۱۳۴۰-
 شناسه افزوده: میرانی، ارسطو، ۱۳۵۷-، مترجم.
 شناسه افزوده: رفیعی، به بیان، ۱۳۶۰-، مترجم.
 رده‌بندی کنگره: ۸۱۴۸۹ ۸ هـ ۸ ب ۱۶/۹۷ D
 رده‌بندی دیویی: ۹۲۰/۰۷۲
 شماره کتابشناسی ملی: ۲۲-۸۵۶۲

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۰۰-۱۳۶۱-۸

این کتاب ترجمه‌ای است از:
 J. M. Blaut, *Eight Eurocentric historians*. New York: The Guilford Press, 2000.

مؤسسه انتشارات امیرکبیر

تهران: خیابان جمهوری اسلامی، میدان استقلال، صندوق پستی: ۱۱۳۶۵-۴۱۹۱

هشت تاریخدان اروپامحور

© حق چاپ: ۱۳۸۹، مؤسسه انتشارات امیرکبیر www.amirkabir.net

نوبت چاپ: اول

مؤلف: جیمز ام. بلاوت

با مقدمه: دکتر سیدسیدرضا عاملی

مترجمان: ارسطو میرانی - به بیان رفیعی

صفحه‌آرا: امیرحسین حیدری

طراح جلد: محمدرضا نبوی

حروف متن: میترا ۱۴

چاپ و صحافی و لیتوگرافی: چاپخانه سپهر، تهران، خیابان ابن‌سینا (بهارستان)، شماره ۱۰۰

شمارگان: ۲۰۰۰

بهای: ۶۱۵۰۰ ریال

همه حقوق محفوظ است. هر گونه نسخه‌برداری، اعم از زیراکس و بازنویسی، ذخیره کامپیوتری،
 اقتباس کلی و جزئی (به‌جز اقتباس جزئی در نقد و بررسی و اقتباس در گیومه در مستندنویسی، و
 مانند آنها) بدون مجوز کتبی از ناشر ممنوع و از طریق مراجع قانونی قابل پیگیری است.

به نام خداوند حکیم و توانا

سپاس خدای حکیم و توانایی که توفیق کار و تلاش در مسیر شناخت و معرفت را برای ما فراهم کرد.

ترجمه کتاب ارزشمند هشت تاریخدان اروپامحور نوشته جیمز بلاوت که تصویری متفاوت از نگاه به «روپا» و «دیگری» را فراهم ساخته است، به همت مترجمان ارجمند جناب آقای ارسطو میرانی و سرکار خانم بهیان رفیعی که از دقت، فراست و توانایی خردگرایانه و عمیق در فهم زبان تخصصی انگلیسی و برگردان آن به زبان فارسی گویا و روان برخوردارند، تحقق پیدا کرده است. صمیمانه از تلاش مؤثر این دو عزیز تشکر می‌کنم. ویراستاری تطبیقی و ادبی جناب آقای گوهرز میرانی و سرکار خانم انسیه نوروزی نیز شایسته سپاس و تشکر ویژه است.

از تدبیر جناب آقای نثاری ریاست محترم انتشارات امیرکبیر در جهت حمایت از این کار مهم و نیز پیگیری‌های گروه فنی انتشارات امیرکبیر و به طور خاص جناب آقای ساروخانی نیز صمیمانه تشکر می‌کنم.

درایت و دقت نظر جناب آقای دکتر خاموشی نیز دلگرم‌کننده مترجمان و محققان ارجمندی بوده است که هم در زمینه ترجمه و هم در خصوص ویراستاری و هم در نگارش مقدمه تحقیقی تلاش کرده‌اند، از ایشان نیز سپاسگزاری خالصانه دارم.

امید است این مقدمه و ترجمه این اثر نگاهی عمیق‌تر نسبت به جهان پیرامون، خصوصاً جهان غرب و نوع تعامل جهان غرب با دیگران فراهم آورده باشد و نگاه «تک‌لایه‌ای» به غرب را تبدیل به نگاه چندسویه نماید و تصویر دقیق‌تری از رابطه «ما» و «دیگران» فراهم آورد.

سعید رضا عاملی

بهمن ۱۳۸۹

فهرست

۱۱	به عنوان مقدمه: اروپامحوری، آمریکامرکزی و نگاه چندمحوری به تمدن‌ها
۱۳	چهار الگوی فکری برای درک تمدنی از جهان
۱۵	فرضیه اول: اروپامحوری مطلق (مسلط بر تاریخ)
۲۳	فرضیه دوم: اروپامحوری نسبی (غلبه تمدنی اروپا در دوره تکثر تمدن‌ها)
۲۵	فرضیه سوم: نگاه آمریکامحور یا آمریکاکرا - دوره پایان سایر تمدن‌ها
۲۹	فرضیه چهارم: نگاه چندمحوری - پذیرش و احترام به همه تمدن‌ها
۳۳	نتیجه‌گیری: نگاه همه‌محوری یا غیرمحوری به تاریخ و تمدن - ارزش نهان به اشرف مخلوقات
۳۵	منابع مقدمه
۳۹	دباجه
۴۳	فصل اول تاریخ اروپامحور
۴۶	اشاعه‌گرایی اروپامحور
۵۲	ترقی و خیزش اروپا
۵۷	پروژه
۵۸	تاریخدانان
۶۴	یادداشت‌ها
۶۷	فصل دوم ماکس وبر: عقلانیت غربی
۶۷	عقلانیت
۷۰	استبداد شرقی
۷۴	«فقط در غرب...»
۸۰	یادداشت‌ها
۸۳	فصل سوم لین وایت: اروپاییان مبتکر
۸۴	انقلابی در کشاورزی قرون وسطی

۹۲	نوآوری فنی
۹۴	فناوری، بوم‌شناسی، عقلانیت، دین
۹۸	یادداشت‌ها
۱۰۱	فصل چهارم رابرت برنو: توئل زمان
۱۰۱	مارکسیسم اروپامحور
۱۰۶	نظریه برنو
۱۲۶	مارکسیسم اروپامحور نو - وبری
۱۲۸	دیدگاه‌های دیگر
۱۳۱	یادداشت‌ها
۱۳۹	فصل پنجم اریک آل. جونز: معجزه اروپایی
۱۴۲	شگردها
۱۴۴	«ویژگی اروپایی بوش»
۱۵۲	فناوری
۱۶۲	توسعه‌طلبی
۱۶۴	اقتصاد بازار آزاد
۱۶۷	دولت‌ها و ملت‌ها
۱۷۷	آفریقای بدوی
۱۸۰	آسیای نامتمدن
۱۸۵	تجدید رشد
۱۸۷	یادداشت‌ها
۱۹۳	فصل ششم مایکل مان: پیشروی تاریخ
۱۹۴	«لبه تیز»
۱۹۷	«پویایی فکری»
۲۰۵	های به سوی غرب!
۲۰۹	یادداشت‌ها
۲۱۳	فصل هفتم جان ای. هال: اروپاییان دموکراتیک
۲۱۵	«امپراتوری چین»
۲۲۰	«سرزمین برهمنان»
۲۲۴	«اسلام و شبانی»
۲۳۱	ترقی اروپای مسیحی
۲۳۸	یادداشت‌ها
۲۴۱	فصل هشتم جارد دایاموند: اروپاگرایی محیطی
۲۴۱	جبرگرایی محیطی
۲۴۴	«یک تجربه طبیعی»
۲۴۶	کشاورزی

۲۶۲		تمنن
۲۶۳		اروپا و چین
۲۷۰		یادداشت‌ها
۲۷۳		فصل نهم دیوید لندز : امپراتوری مقابله به مثل می‌کند
۲۷۵		«بادهای گرم و باران ملایم»
۲۸۰		یک فرهنگ مرفعی بی‌نظیر
۲۸۴		مخترعان اختراعات (۲۶)
۲۹۲		امپراتوری
۳۰۲		جمع‌بندی
۳۰۳		یادداشت‌ها
۳۰۹		فصل دهم سی‌سی دلیل برتری اروپاییان بر دیگران (یک فهرست)
۳۱۴		یادداشت‌ها
۳۱۵		فصل یازدهم مدل
۳۱۹		یادداشت‌ها
۳۲۱		کتاب‌شناسی
۳۳۵		واژنامه
۳۳۹		نمایه